

3

Земка Тарасій (* ?, Острог – † 13.09.1632, м. Київ)

Український культурний діяч, видавець, педагог. Походив з Острога. Досконале знання ним старослов'янської, грецької та латинської мов дозволяє припустити, що З. навчався в ОА. Був учителем Львівської школи Ставропігійного братства, із яким була пов'язана ОА. На запрошення Є. Плещенецького переїхав до Києва, де почав створюватися потужний культурний осередок, що прийшов на зміну Острозького осередку.

Св. Тарасій. Правдоподібно,
портрет Тараксія Земки

У 1616 р. вписався до Київського братства й вчителював у Київській братській школі. Варто відзначити, що в цьому навчальному закладі працювали й інші вихідці з Острога, які, ймовірно, були випускниками ОА. Був одним з організаторів лаврської друкарні, редактував її видання, автор низки передмов, віршованих епіграм та емблем. Щільком можливо, що друкарському ремеслу він міг навчатися в Острозі, де на початку XVII ст. діяла ще друкарня.

У 1627 р. став ігуменом Київського братського монастиря. Сприяв об'єднанню лаврської школи, заснованої П. Могилою, та школи Київського братства. Став першим ректором після об'єднання цих шкіл, які, власне, й започаткували Києво-Могилянську академію.

Література: Колосова В. П. Земка Тарасій Левкович // Києво-Могилянська академія в іменах. – Київ, 2001. – С. 224; Мицько І., Стратій Я. Роль острозького культурно-освітнього осередку у розвитку української духовної культури // Українське бароко. – Київ, 1993. – С. 154-166; Ясіновський А. Роль Острога в культурних взаєминах України із слов'янами і греками // Острозька давнина: Дослідження і матеріали / Відп. редактор І. З. Мицько. – Вип. 1. – Львів, 1995. – С. 97-103; Monumenta Ucrainae Historica. – Romae, 1965. – Vol. 2. – P. 130.

Петро Кралюк

❀ * ♫ *

КЪ УПАТІЮ.

Игра Преблагіш Благтій, въ Трци п'єбламагш,
Оца Пресвятаѧ Ніна єго ѿ слова Свєнатаѧ на юдмі-
родна ємъ пребѣгнє, и да веєтагш и жнеотвораща гш тешн-
телъ ѿ Оца народитъ по ніходитъ на Синъ почианщагш, и
въ бѣздрѣ непланашагш. Повеленіемъ же и бѣзбеніемъ Свєтло-
Преподобніиша гш Гна ѿца КУ ПЕТРА МОГИЛЫ АРХИМАДРИА
Великагш Великія ітія и Чудотвориця КИНОВІА лібрь Петерікія
Киевскія БОЕВОДНЧА Земль Молдавскій. Прі Мѣтіослнннителіи
єгѡ, Пріомъ Гднѣ ѿца КУ ФІЛОФЕЇИ Кизларену, сія ітія
ТРІОДЬ Цвітна, Претній и благоподбіжній ѿ Гдѣтъ Благодії
п'єблії тіна Црквиаго Стройтенія, и ноготшателій и ленімроїнѣ
шевлнннкаго и зледованія и опанішвг віемъ Скорні обана теч
Чтнагш и словеснншаго Гна ѿца ку Тарасія Левкевита
Земкъ. Ізвіела стіхъ Бгояблений ітія Оентеанія Ератітба
Киевскаго Студнтьшаг. Можа втітомъ Благтій добрѣ нізріна
и вінчннго Анголмідія тронітъ Пріомъ Асакн и засфінѣ
Благтій хбон вшврвжнна. и такш єднна Кніга въ дбохъ таїхъ
и ѿ тѣхъже предводнителей дѣла и здана. Но прѣваж, Постна
повеленіемъ и Промисломъ ітія памятъ Гна и ѿца КУ
ЗАХАРІИ Копистенскогш, толкі ітія лініи Преподобногш и
Трудоліеногш и Благотеїтіи АРХИМАДРИА. и ако же
онъ ізвѣшилъ таїть, прѣваж Постна ТРІОДЬ, шіде къ Гдѣ,
тако и цвѣтносоцю препиловиції, дѣлалін таїкі доша
въ вінна селенія, Благодії троєнаго спасія Гна сине смртонебіи
пораженн. и хули же да напишетъ въ Кніги жнеота.

Знаємуже да єст, іакш Славжевін же Кнізб на коції поліжнія
Чндотвориця ради Бшдъ ѿ Пребѣженной Претній Д.В. ѿ И
мѣламых. Юже Благотеїтія ради вине когдѣ хощени ѿпѣти
Благоприятн єйтъ. Поясній дбанаделатомъ Страї Анекоумъ-
рѣніи ѿ Вілннска таїже Звода прилежнѣ и засфідованы
прекдоша, тѣмъже вішеретннімъ Коректору въ віедліжнія
кратко гладко памятіє и склоницімъ за ціанагтю Д.В. ѿ
Стихъ поминнати. Бгъ вш въ Трци єдні хощени ѿпѣти
и ѿ пасъ либо труда віннхъ таї Сіхъ Тріодуктії Аnekоумъ-
ш егодѣтелгованихъ. Чита, Слаба, и Поклоненїє іакш
Теору ѿ твірн, и Бізкомуїш вінн вѣків:

Хрто-